

Egyházak: kisebb állami támogatás

Csaknem egymilliárd forinttal csökken 2009-ben a tavalyi évhez képest az egyházak állami támogatása. A legérzékenyebb terület az egyszázalékos személyijövedelemadó-felajánlások kiegészítésének az idén életbe lépő változása, amelynek következtében jelentős mértékben apad a felekezetek szabadon felhasználható forrása.

KACSOH DÁNIEL

„Tudomásul kell venni, a 2009-es költségvetéssel jelentősen, név szerint mintegy tíz százalékkal csökkent a magyarországi református egyház anyagi bázisa” – mondta nemrég a távirati irodának adott évértékelő interjújában Bogárdi Szabó István református püspök. Ugyanakkor örömeinek adott hangot, hogy a közvéleményben lassan tudatosul: az egyházi intézmények normatív támogatása nem tartozik az egyházfinanszírozás körébe, mert oktatási, szociális tevékenységükkel állami feladatot vállalnak át. Az ilyen módon juttatott pénz tehát nem a felekezeteket, hanem a fenntartásukba tartozó intézményekbe járó gyermekeket, betegeket, időseket támogatja. 2008-ban az Állami Számvevőszék megállapította, hogy a közoktatási kiegészítő normatív kifizetésében a 2005-ös és 2006-os év óta 2,6 milliárd

Bábel Balázs

FOTÓ: CSUDAI SÁNDOR

forintos elmaradásban van az állam az egyházakkal szemben. „A református egyház kíváncsian várja, hogy az állam orvosolja-e ezt az állapotot” – jegyezte meg a püspök.

Bábel Balázs kalocsa-kecskeméti érsek stagnálóknak nevezte az állam és az egyház viszonyát, mondván, a tárgyalások nem igazán haladtak előre, a református püspökhöz hasonlóan pedig megjegyezte: a kormányzat egyelőre „hallani sem akar” az ÁSZ által megállapított elmaradás kifizetéséről.

„Az elmúlt tizenkét évben nem csökkent olyan drasztikusan az egyházak támogatása, mint a jövő évi költségvetés tervezete alapján 2009-ben fog” – mondta lapunk kérdésére Bölskei Gusztáv, a református zsinat lelkes elnöke még a büdzsé megszavazása előtt. A püspök szerint ez elsősorban az egyszázalékos személyijövedelemadó-felajánlások kiegészítésének változá-

sában érhető tetten. Ennek következtében – a református egyház esetében – csaknem ötszázmillió forinttal csökken a szabadon felhasználható forrás, de valamennyi egyházat hátrányosan érinti a változás. „A módosítást nem a felekezetek beleegyezésével hajtotta végre a kormányzat, noha erre korábban elhangzott ígéret. Mindez veszedelemes tendencia jele, amely az egész társadalomra nézve negatív üzenetet hordoz” – mondta a püspök. Kifejtette: bár a felajánlók száma folyamatosan emelkedik, az idén mégis azt kell majd tapasztalniuk, hogy adófizorjaikból kevesebb jut az egyházaknak.

Csepregi András, az oktatási tárca egyházi kapcsolatokért felelős titkarságának vezetője a távirati irodának a 2009-ben életbe lépő változásról azt mondta, hogy a 2008-as 11 milliárd 862 millió forint helyett az egyházak 9 milliárd 511 milliót kapnak ezen a címen. Hozzátette, hogy a 2009-es egyházi költségvetés a 2008-aséhoz képest egyaránt tartalmaz emelkedéseket és csökkenéseket. Az egyházi közgyűtemények támogatása és az egyházi épületek állagmegóvására fordított összeg például mintegy a két és félszeresére nő. Összességében az egyházak a 2008-as, mintegy 26,5 milliárd forinthez képest most csupán 25,6 milliárdot kapnak majd. ■

Magyar Hírlap

2009. Jan. 3

KALOCSAI NÉPELEL

Kalocsa és a környék lapja

(LXXVIII.) XXI. évfolyam 2. szám

Megjelenik hetente

Ára: 150 Ft

2009. ja

„Tiszteletet és vonzást érzek”

Kitüntették dr. Bábel Balázs érseket

A közelmúltban vette át dr. Bábel Balázs, a Kalocsa-kecskeméti Egyházmegye érseke, metropolita a Bethlen Gábor Alapítvány adományozta Márton Áron-díjat. Az 1970-es évek végén Illyés Gyula, Csóri Sándor, Németh Lászlóné, Kodály Zoltánné és mások által létrehozott alapítvány céljaként a magyar szolidaritásért célkitűzést jelölték meg. Többségében külföldön élő magyarok kapták a díjakat, egyesek közöttük a Teleki Pál érdemérmet vehették át. A Márton Áron-díjat minden esztendőben Illyés Gyula születésnapja körüli időben adják át, tekintettel a költő alapítói tevékenységére. A rangos társadalmi elismerésről az egyházmegye főpásztorával dolgozószobájában beszélgettünk.

– Őszintén, az első halálra nem tartottam rendkívüli dolognak az adományozást, hiszen érseként elég sok kitüntetést kaptam az elmúlt években. A feltett kérdésre most az jutott eszembe, hogy egyszer Kelemen Kirizosztom, a pannonhalmi főpáát, aki felsőházi tag is volt, valamikor tengernyi kitüntetést kapott, s rákérdezve azt mondta; már mindenem megvan, csak még Nyalka község diszpolgára nem vagyok. (Nyalka Pannonhalmához közeli község.) En is hasonlóképpen va-

Fotó: archiv

gyok, sok kitüntetést adtak a Pro Patriától a Kecske-mét város diszpolgárságig. Tudom viszont, hogy ez az érseknek szól és nem Bábel Balázsnak. Tehát egy kicsit úgy voltam vele, a többi közé tartozik ez is. Utánaérdeklözve viszont rájöttem, nem kis dolog a Márton Áron-díj, hiszen a Bethlen Gábor Alapítvány kuratóriumában nagy tekintélyű emberek vannak, és ezt növeli a felekezeti-ég is, hiszen jobbra református emberek adják.

(Folytatás a 6. oldalon)

csinált meg-
gy ismeretem
n túli területe-

gyarság és a keresztény er-
tékek mellett tette le a voks-
sát – talán én is. Ismerem a

püspök írásait és
tisztelem. Márton
Áronra jellemző
volt, hogy minden
diktatúrával
szembeszállt. A
kolozsvári Szent
Mihály templom-
ban fölemelte a szav-
vát a zsidó deportá-
lás ellen, ámbár a
harcot nem kereste.
Kányádi Sándor
mesélte egyszer,
hogy sülvényként
Erdélyben járt, és
egy helyütt találko-
zott a püspökkel.
Mondták, ha jön a
főpá, le kell térdel-
ni. Kányádi, mint
református kijelen-
tette, ő nem térdel

ok ki, lel-
szoktam
kkal, hí-
zom, és
ltam és
k. A poli-
keresz-
írtékeket
k együtt.
ról, hogy
rekedtek.

le. Márton Áron lovon ér-
kezett, s az álló Kányádira
emelte tekintetét, és ő le-
térdelt. Erős személyiség
volt, melegszerű, és írásait
érdemes elolvasni. Három-
száz papjából 193 börtön-
viselt volt. Jőmagam lelki
rokonságot, tiszteletet és
vonzást érzek Mindszenti,
Prohászka és minden nagy
egyháziéggel, Márton
Áronnal is. Bárcsak olyan
lennék, mint ő! En csak
igyekszem mindent meg-
valósítani, amit talán ők is
megtennének a mai körü-
lmények között.

Benke Ferenc

Befutó a Rózsaszín-tónál

Kovács Mikiék a dobogó harmadik fokán

Bár a részletek nem ismeretese-
k, nagy valószí-

Befutó a Rózsaszín-tónál

Kovács Mikiék a dobogó harmadik fokán

(Folytatás az 1. oldalról)

Érdekességnek számít, hogy a Dél-Amerikában megrendezett Dakar Rallye-n a holland Jan de Rooy fia, Gerard versenyez, az Africa Race kamionosai közül az édesapa került az első helyre, így aztán január 11-e valóban emlékezetes nap lesz családjuk történetében.

Forrás: Mészáros Sándor

A hírek szerint Kovács azzal a tudattal versenyeztek az utolsó futamig, hogy vezetik a mezőnyt, ezért „nem nyomak tövig a gázt”, pedig a endzők által utólag köölt, mellesleg nem rennyetlen 22 perces hátányukat csak pergősebb esenyéssel tudták volna dolgozni. Így 37 perces utátrányul kerülhettek a lobogó harmadik fokáa, ami azt jelenti, hogy regelőzték a korábbi Darakon edződött olasz

áron nyerjenek. „A végeredményt illetően szomorultunk, hiszen megcsillant előttünk a győzelem reménye. De ez már a múlt, mert elértük legfőbb célunkat: elértük Dakart. Ilyen tereppel korábban sehol sem találkoztunk, ma a verseny is borzalmasan kemény volt. Köszönet a szervezőknek

a versenyről, és azoknak is, akik otthonról szorítottak sikerünkért. Büszke vagyok társaimra, mert mindent megtektek a szereplés érdekében. Jövőre vissza akarunk térni és még jobb eredményt elérni” – mondta.

Az Africa Race utolsó szakaszát és magát a versenyt az egykori Dakar-győztes holland Jan de Rooy nyerte, tíz perccel megelőzve a Team de Rooy másik kamionosát, az ugyancsak holland Hans

„Tiszteletet és vonzást érzek”

Kitüntették dr. Bábel Balázs érseket

(Folytatás az 1. oldalról)

Ez olyan, mint amikor egy katolikus püspököt egy református közösségben nagyon respektálnak. Amikor átvettém az általam is tisztelt emberektől a

jelszó kitüntetését, akkor és ott döbcentem rá az értékre. Személy szerint Márton Áront egyébként is nagyon tisztetem. Egykor kispapként többet magammal színmagyar irodalmi műveket és egyházi könyveket vitünk ki Erdélybe. Lebuktunk, és kiutasítottak bennünket, viszont Márton Áron asztalán valaki látta a névsort, közöttük a nevemet. Akkor voltam Erdélyben, amikor nagybeteg volt, így én nem találkoztam vele, de mint püspököt, magyar embert, széklembert nagyon nagyon tisztetem, s ezért örültem, hogy a nevével alapított díjat megkaptam.

Egyébként a laudációra vonatkozó kérdésére azt mondatom, hogy már-már „szenté avatás” volt,

mondtam is Lezsák Sándornak: én tudom, hogy az embernek mit kell tennie, és mit nem csinál meg. Viszont nagy ismeretem van a határon túli területe-

Talán a kitüntetés adományozásához ez is hozzájárult. Márton Áron a magyarság és a keresztény értékek mellett tette le a voksát – talán én is. Ismerem a

püspök írásait és tisztelem. Márton Áronra jellemző volt, hogy minden diktatúrával szembeszállt. A kolozsvári Szent Mihály templomban fölemelte a szavát a zsidó deportálás ellen, amár a harcot nem kereste. Kányádi Sándor mesélte egyszer, hogy sülvövényként Erdélyben járt, és egy helyütt találkozott a püspökkel. Mondták, ha jön a főpap, le kell térdelni. Kányádi, mint református kijelentette, ő nem térdel

ken elől. Járok ki, lelkigyakorlatot szoktam vezetni, papokkal, hívekkel találkozom, és mindenkor kiálltam és kiállok mellettük. A politikában az örök keresztényi magyar értékek képviselése velük együtt. Nem tehetek arról, hogy határon kívülre rekedtek.

le. Márton Áron Iovon érkkezett, s az álló Kányádira emelte tekintetét, és ő le térdelt. Erős személyiség volt, melegsívű, és írásait érdemes olvasni. Háromszáz papból 13 börtönviselt volt. Jónagym lelki rokonságot, tiszteletet és vonzást érzek Mindszenti, Prohászka és minden nagy egyéniséggel. Márton Áronnal is. Bárcsak olyan lennék, mint ő! Én csak igyekszem mindent megvalósítani, amit talán ők is megtennének a mai körülmények között.

Benke Ferenc

FIGYELEM!

A Közművelődési Intézményekről
információt a www.kalokultura.hu
honlapon olvashatnak

Egy évizet megváspóskói szolgálatban

„Ami elértünk, abban tartunk ki!”

Ha valakit az Úr szolgáló főpapjának hív, és megváspóskói szolgálatot bíz rá, akkor abban bizony egy évizet igen jelentős periódusnak számít. Dr. Bábel Balázssal, Asztrik apát 90. utódjával, a Kalocsa-Kécskemeti Főegyházmegye első papjával az elmúlt évtizedről beszélgetünk.

– Jelen voltam, amikor Danbó érek át azen öt követőben a többi püspök is testvéri módon, kézzelrejtellel megerősítette az új apostoludat, amikor a Vácrol érkezt fiatal koadjutor érkezt főkonzulát; üdült a város, az egyházmegye hívó népe és vezetősége. Elékszünk még ezekre a főmélő pillanatokra?

– Természetesen. Azon események közé tartoznak az életemben, amelyeket nem lehet elfelejteni. Pedig régen volt. Még az előző évtizedben.

– Az elmúlt tíz esztendő mely eseményeire emlékszik vissza vissza?

– Az első év a 2000. esztendő volt, mely országot, sőt a világot is ünneplnek szánított. Akkor tartottuk az egyházmegyei szánított, amivel egy nagy korszak záródott le egyházmegyei történetben. 2002-ben volt egy korrekciós kisebb összejövetelünk is. Aztán emlékeztünk szánított a cézervén kalocsi érsekség ünnepére. Ami nem pusztán abból állt, hogy volt egy ünnepi mise, amelyre eljött a püspöki kar, a pápa

küldötte és az államfő. Ez a hívalló napot több éves előkészítéssel előzte meg. Az iskolák, a papok, a hitoktatók, azáltal a különböző intézmények mind készülték erre a napra. Sokféle verseny rendeztünk. Fiatal híveink megkeresték a határban, utcákban lévő kereszteteket, vallásos emlékműveket. Ezekről albumok készülték, fontos dokumentumok, amelyek képes lejáráték is felfoghatók. Csak ezek után következett a fénys ünnep, amit nem felejt el, aki részese lehetett. Ugyancsak ilyen ünnep volt a 2006-os gyűlési megemlékezés itt a Szentháromság ténem. Mi vállalkoz magunkra az 1456-os nádorfehérvári győzelem emlékének országos szánított hálalódó ünnepséget is.

Nevetesz volt szánítottam szinte valamennyi papzsztelés, mert Istennel legyen hála, egy kisit tudunk javítani ebben a tíz évben a papi utánpótlás helyzetén. Ez alatt az idő alatt több mint harminc papot szenteltem fel, és volt közöttük szerzetes, piarista és premontrai is.

Elofordult olyan eset, amikor hat fiatal kérte tőlem a papság szenttségének kizsálgaltatását.

Ez nagy dolog, hiszen nyugaton vannak olyan egyházak, ahol csak az, ahol évek múlnak el papzsztelés nélkül. Persze túlsz lenne az állítani, hogy nálunk megszűnt a papság.

– Hol alakult új egyházközség, hol épült új templom vagy intézmény az utóbbi évtizedben?

– Egyházközségek a hagyományos értelemben nem alakultak, hiszen például a kecskeméti Szent Csárdai Egyházközség is már az előző időjén megkezdte a működését. Más kérdés, hogy a templomok és maga a plébániai komplexum idők közben épült fel. Épültek újabb templomaink, és nagyon sokan restauráltak is, rendbe hozták a plébániai épületekkel együtt. Mindez különösen a kilencvenes évek végén és az új évtized első két évében sikerült, amikor jók pályázati lehetőségek voltak. A jánoshalmi templomot az alapoktól a toronyig rendeztük leheztet. Már az én időmben épült, és nagyon szertem a kisizsiki Szent Kereszt- és a műkeri Assisi Szent Ferenc-község, és persze a dunavesszei szép új templomát is.

Egyházi óvoda épült Kecskeméten, fölújítottunk óvodát romos állapotban lévő iskolákat, amelyek máris a kímálás határán álltak. Megemlégtünk Kalocsán a Katona István Házat, ahol a felújítás után a kincstár is helye kapott. Ha a jó Isten segít és érezt bennünket, akkor a kalocsi érsekség teljes tettezte meg fog újulni a mellette lévő kollégiummal és a templommal együtt.

– Voltak történelmi emlékek mondható pillanatok, amikor a kalocsi érsekség szavakat nyomott a labba. A közelműny figyelte, hogy mit mond. Okosan, bölcsen, igazságotan kellett szólni...

– Igen, a közéleti szerepvállalás nagyon nehéz, emberpróbáló feladat. Nem egy helyzet volt, amikor két-három tévé egyes adásban közvetítette a homilákat. Nem könnyű beszélni nehéz történelmi időkhöz, de nem bújhatunk el a felelős megnyilatkozások elől. Jól tudom, hogy nem tetszik mindenkinek, amit én mondok. De ahogy a költő mondta: „aki mindenkivel jó, senkivel sem jó”. Aki nem senkivel sem szembeszállni a maga igazáért, az végül teljesen elcsúsz a bizonytalanságban.

En a keményebbnek mondott nyilatkozatam is vallalom. Akkor fordult a lelkesímet, ha én nem tudom. Persze, hogy vannak más világnézetű és más feladást emberek, ezt megcsinál a kommunizmus alatt. Az elvtelenség viszont

bántják az embert, sokan vannak, akik mást mondanak és más cselekednek. Készen volt, hogy Ön szinte mindennap után van, és nem csak Kalocsa közvetlen környékén tünik fel rendezésen. Olyan ez, mintha a Kárpát-medencét egységesíteni szeretné missziós útjával.

– Jártam több felé, a délvideki papoknál és a felvidéki magyarságnak egyaránt tartottam lelkiyakorlatokat, miséket, előadásokat. Ha a jóisten megengedi, akkor 2009 pünkösdjén én fogom elnevelni a ciszslomlyói búcsú nagymisszát, amelyben megemlékeztünk az cézervén Gyulafehérvári Egyházmegye alapításáról. Egyébként is nagy Szt. Márta-tisztelet vagyok, szívesen megyek ilyen kegyhelyekre. Ha most előveném a napit és belapoznám, akkor kiderülne, hogy szinte egy évről előre le van kötve az időm programokkal. Ehhez nagyon sok kilométert kell úton lenni, de az utazás nem hiábavalóság. Értéktelmo lehet az is.

– Érsek úr! Látszik, hogy optimista, aki bizs a misszió, az erőfeszítés értelmeiben. Ezek szerint nincs meg veszte a Szent István-i örökség, van remény...

– Miután a hit nem öröklődött és nem általánosságban meglevő valóság, hanem Isten kegyelme egy-egy száma, ezért erre a kérdésre nehéz válaszolni. Nehéz lenne megmondani, hogy egy keresztény műlti országban mennyi az igazán komolyan hívő ember. De egy biztos, hogy szép számmal vannak. Ahogy különböző elkötelezettségű és körök is

léteznek. Szentatánk, XVI. Benedek mondta, hogy elő állnak azok, akik napi igényüknek tartják azt, hogy elmenjenek szentmisére, áldozzanak. Aztán vannak olyanok is, akiknek már egy éjféli mise is elég. Meghírezték az egyházból, a gyereket hittanárrá járatják, és a végén bácskóval egy házi szertartást kérnek. Sokféle identitás. Ilyen az ember, nem statisztikai adat.

– On a Felső-Kiskunságból származik, pusztai pástornőnek íradta. Viszont a kalocsi érseki rang Önből kiti már a Bácskán, a Duna-melléki, Kalocsa környéki papirákus vidéket és a Tisza hanyarulatot nyugati partjait is. Mely ersekség állnak igazán közel a szívéhez?

– A szívében nincs különbség a tájegységek között. Már más azonban az emberek, különösen a fiatalokat, inkább a médiatudat alapján lehetne csoportosítani. A tájegységi sajtósírók is a gazdasági helyzet, az infrastruktúra szerinti megkülönböztetés meg. Mert a tanya, a leszaladó kis falvak váloga, ahol már se posta, se orvos, se iskola, más nyomokat hagy az ember telekben és gondolkodásmódban, mint a nagyvárosi környezet. De bízhat is el valaki, nekünk az a dolgunk, hogy a hit erejével segítük küzdelmet a gondokkal terhes mindennapokban.

– Hala Istennek, fiatal érsekség van. Korai lenne még Szent Pál után megbarcolni jó barérol, végigfutni pályáról beszélni. De egy évtized mégis csak fontos szakasz a főpapi pályán.

– Remélem, hogy még odább van a csata vége. Csak a jóisten mutathatja meg, ha edzőz értünk. Előzőid állt heveszabb idő, mint én eddig. Az elmúlással, a halállal, az elszámlálással úgy is újra szembesülök úgy is, hogy látom: már én pártisram van, akikkel együtt szentelődtem, és ők már az új házaiba átváltak. Az embernek úgy kell élnie, hogy mindent tegyen meg, amit ma meglehet, de a tervekben legyen benne az is, hogy bármikor jöhet a hívás az Úrtól, hogy menni kell. Hogyan lehetne summázni ezeket az éveket? A legfontosabb, hogy működött, élt és talán egy kicsit fejlődött is az egyházmegye, a rám bízott idő alatt. De szerintem nem kell az embernek annyira komolyan vennie magát, mert akkor még el is hiszi, hogy milyen nagy dolgokat csinált. Megköszönöm az Úrnak, hogy idáig is eljutottam. Szent Pál mondja: „Ami elértünk, abban tartunk ki!” Tehát – és ez legyen a feladat – rosszabbnak már nem szabad lenni, csak jobbakk...

Farkas P. József

2009. márc. 1.

ben

ÉLŐ E

A kommunizmus áldozataiért

Bábel Balázs érsek az emlékezés jelentőségéről

A kommunizmus áldozatainak emléknapján, február 25-én a dunapataji református templomban *Sólyom László* köztársasági elnök emlékezik meg a vörös terror áldozatairól. Ezt követően *Bábel Balázs* kalocsakecseméti érsek mutat be szentmisét. „Imádkozunk az elhunytakért, és a bűnbocsánatot, irgalmat kérjük Istentől!” – mondja a főpásztor.

Dunapataj újkori történetének legfájdalmas emléke az 1919-es Tanácsköztársasághoz fűződik. Idén nyáron lesz kilencven éve annak, hogy a kommunisták levették a diktatúra ellen Patajról kiindult Duna melléki forradalmat. Rövid harcok után győzött a túlerő, és véres megtorlás következett. Hatvanhárom embert akasztottak fel és lökték le a hírhedt Lenin-fűt, *Szamuely Tibor* vezetésével. A patajiai minden évben a június 23-i helyi gyásznapi keretében emlékeznek meg az áldozatokról.

Bábel Balázs érsek kritikusan említi a tényt, hogy a vörös terror pusztításáról általában nagyon keveset szoktak beszélni, pedig *A kommunizmus fekete könyvének* megjelenése óta közhírt, hogy világszerte százmillió halálos áldozata volt a marxista-leninista eszmerendszer-

ből fakadó gyakorlatnak. „Ezt nem szabad elfelejteni – figyelmeztet a főpap – jóllehet a nyugati értelmiség jelentős része is átlép e tények fölött. Ez persze nem azt jelenti, hogy a gyűlöletet akamánk táplálni, de ahogyan a holokauszt áldozataira is emlékezünk, a kommunizmus áldozatairól sem szabad megfeledkeznünk. *Bibó István* mondta egy alkalommal, hogy a francia forradalom két végterméke a fasizmus és a kommunizmus. Mindkettő gyilkolásba torkolt. Eszméi gyökerei csakugyan messzire vezetnek: az ember Isten tagadásával teljesen felrúgta a keresztény morált, amelynek része volt a megbocsátás, a békés út választása. Nem állítjuk, hogy a keresztények mindig ártatlanok voltak a történelem során, de a kereszténységben jelen van a bűnbánat, az igazság kimondásának lehetősége. Ha viszont az ember eltávolodik Istentől, teljesen kiszolgáltatja magát ösztöneinek, s ennek gyilkos hatását láthatunk is a történelemben” – teszi hozzá Bábel Balázs a kommunizmus áldozatainak emléknapjáról szólva, amely idén egybeesik hamvazószószóval, a nagybőjt kezdetét jelző bűnbánati nappal.

Sz. L.

Pálfordulás – vagy valami más?

„Csúsforgalom van a damaszkuszi úton...” – A rendszerváltozás idején amolyan szállóigévé lett Esterházy Péter írónak ez a mondata, amely nyilvánvaló utalás volt Pál apostol megtérésére. Csakhogy közben félreértelmezését is adta az időtörténeti eseménynek, hiszen a nyolcvanas-kilencvenes évek fordulóján tömegesen tapasztalható jelenség nem megtérés, hanem politikai köpönyegfordítás volt.

Bábel Balázs kalocsakecseméti érsek élesen megkülönbözteti egymástól a pálfordulást, vagyis a megtérést – és a praktikus haszonnal kecsegtető köpönyegfordítást. „Aki addig elméletben szereték *A tőkét*, a marxizmus ideológiáját, a gyakorlatban a legnagyobb tőkések, kapitalisták lettek, mert jókor voltak jó helyen. Ami Saullal történt a damaszkuszi úton, az igazi megtérés volt: az értelem, a gondolkodás, az élet átforgulása – fogalmaz a kalocsai érsek.

Megtérése felszólít mindannyiunkat, hogy elgondolkodjunk, kérjük a hit ajándékát, a Szentlélek kegyelmét, hogy ugyanazzal a bátorsággal, szókimondással legyünk Krisztus követői, de úgy, hogy a keresztben mind gazdagabbakká váljunk. A hittől vezérelt élet remél, és értelmet talál a küzdelemben, a szeretet tetteiben, mert a földi dolgok közül a szeretet az, ami ugyanakkor mennyi

is, emberi és isteni, ideig való és örök. Vörös András szombathelyi püspök a január 24-ei egyházmegegyi záradéklaton mondott beszédében ugyancsak Pál apostol alakjával foglalkozott.

A keresztények üldözőjéből lett apostol rengeteg bántalmazást szenvedett el a kereszténység üldözőitől. Az üldözők dühének számtalan kitörését kellett elviselniük keresztényeknek az egyház kétezer éves történelme során. Felvetődik a kérdés: miért ez a zsigeri gyűlölet az egyházzal és a hívő emberekkel szemben? Ugyan-ez a kérdés hangzott el a damaszkuszi úton is: Saul, miért üldözl engem? (ApCsel 9,4). Az egyház ellenségei nem tudnak magyarázatot adni gyűlölködésükre. Hiszen csak a legtrikább esetben éri az egyházat támadás és üldözés a keresztények életében is sajnos előforduló bűnök és gyengeségek miatt. Ezeket szinte kárörvendően elfogadja a keresztényellenes világ. Más oka van a dühödt szembenállásnak. Az, hogy Jézussal kapcsolatban senki sem maradhat közömbös. Az Isten szava ugyanis minden kétlél kárnál előbb, a szív mélyéig hatol, megtéli gondolatait és érzéseit... Aki bűnös cselekedetei miatt önmagát sem tudja szeretni, gyűlöli azokat is, akik másképpen törek-szenek élni. Valójában nem is a keresztényekkel van baja, hanem önmagával, saját cselekedeteivel – és magával Istennel.

(Kalocsai és szombathelyi sajtóiroda)

Új Zsoltár. 2009. febr. 1.

Utat mutatni, erősíteni, elgondolkodtatni...

Bábel Balázs érsek a tervezett egyházmegyei misszióról

Amint arról múlt heti számunkban röviden beszámoltunk: Bábel Balázs kalocsa-kecskeméti érsek tíz esztendővel ezelőtti székfoglalásának június 25-i ünnepétől az év végéig missziót hirdetett egyházmegyéjében. Ti vagytok a föld sója elnevezéssel. A főegyházmegye jelentősebb településein többnapos evangelizációs programot kívánnak tartani a pasztorális tanács és a papság segítségével. Az általában háromnapos vagy egy hétvégére kiterjedő programsorozatban a gyerekeket, fiatalokat, felnőtteket és családokat egyaránt szeretnék megszólítani.

Találkozókat terveznek a képviselő-testületi tagok, az egyházközségi munkatársak, a rózsafüzér-társulati tagok, a KÉSZ-csoportok és a karitászsegítők között is. A missziós rendezvények nem pusztán az adott települést, hanem a környékén lévő többi plébániát is érintik. A különböző rétegeknek szóló előadások, beszélgetések, evangelizációs jellegű találkozások mellett mindenhol lesz egy-egy ünnepi szentmise, melyet a főpásztor mutat be. A bejelentett misszióról kérdeztük Bábel Balázs érseket.

Mit jelent az egyházmegyei misszió? Érsek úr miért gondolt az evangelizálásnak éppen erre a formájára?

– A misszió nem rögtönzés, hirtelen ötlet, hanem Jézus Krisztus örök érvényű parancsa. Ez azonban változó intenzitású és formájú lehet, illetve kell hogy legyen. Egykor csak azt értették misszió-n, amikor olyan területen hirdették az ígét, ahol korábban még senki sem tette ezt: a pogányok közt. Észre kell azonban venni, hogy manapság a hagyományosan keresztény országok egy része is misszióra, hithirdetésre, evangelizációra szorul. A világ szekularizálódott, sok szempontból vallástalan lett.

II. János Pál pápa többször is figyelmeztette a világot, hogy térjünk vissza a gyöke-
rekhez. Mint mondta: „Évez-
zünk a mélyre!” Európát
vissza kell vezetnünk a krisz-

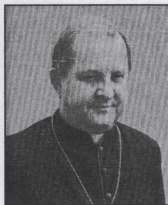
tusi örökséghez. XVI. Benedek pápa is e gondolatok jegyében éli pápaságát.

E visszatérést segíthetik a legapróbb cselekedeteink és nagyszabású, alaposan megszervezett akcióink is. Katolikus körökben mindenki számára ismerősen csengő szó immár a városmisszió. De a franciáknál volt például megye-
misszió is. A fenti megfontolások alapján gondoltam arra, hogy az egyházmegye területén missziót hirdetek. Erre jó alapul szolgál, hogy tíz éve állított a kalocsa-kecskeméti főegyházmegye élére II. János Pál pápa. Ez azonban csak „ürügy” – a valljuk meg: mindenkor időszzerű – misszió elindítására.

Miként tervezik a missziót? Milyen helyszíneket választanak ki?

– Az év során tizenkét településen, annak két-három

helyszínén – a közeli plébániái közösségeket is mozgósítva – júliustól decemberig tartjuk a missziós napokat. Ezek a városok, falvak: Kalocsa, Kiskunhalas, Apostag, Kunszentmiklós, Bugac-Hittanya, Baja-Vodica, Kiskunfélegyháza, Jánoshalma, Kiskunmajs, Petőfiszállás-Pálösszentkút,

Kecskemét, Tiszakécske, Bácsalmás, Kecel és Kiskőrös.

A szervezésbe, illetve a lebonyolításba bevonjuk a katolikus iskolákat, az egyházközségeket, a papságot és a lelkeségi csoportokat is. Mindenkit szeretnénk megszólítani. Természetesen a helyi adottságokhoz alkalmazkodunk: vidéken nem lehet kiállnunk egy pláza elé, nem lehet ott énekelni, előadásokat tartatunk, mert mindez a vidéki embereket legtöbbször a szektásokra emlékezteti. Olyan programokat szervezünk, amelyekre azokat is meg tudjuk hívni, akik esetleg már távol kerültek az egyháztól, illetve azokat, akik még a közelében sem voltak. Programjainkra mindenkit

szerezzünk hívunk majd. Meg akarjuk szólítani a családokat is. Bácsalmáson Kunszentmiklósi mindenhol a helyi sajátosságokat figyelembe véve szervezzük a missziós napokat

A főpásztor személyesen is részt vesz a misszióban?

– Egy napra feltétlenül szeretnék mindenhol eljutni. Részt akarok venni az eseményekben, és szentmisét mutatok majd be. Én különben is úton vagyok: minden hétfőn járom az egyházmegyémet. Szívügyemnek tartom, hogy ahova küldtek – az egyházmegyébe –, ott erősítem az evangelizációt.

Milyen hatást vár a missziótól, miért épp most hirdette meg?

– A keresőknek utat mutatunk, a meglévőket erősítünk juttatunk, a közömbösek pedig szeretnénk elgondolkodtatni. Ha ez sikerül, már értelme volt a munkának. Nekünk az a feladatunk, hogy vessünk. Aztán reménykedhetünk, hogy a mag jó talajba hull...

Az országban mindenki érzi a növekvő reménytelenséget, sok ember csüggedt, depressziós, elkeseredett. Ez kihat az egyházközségekre is. Mi a reményt szeretnénk megmutatni az embereknek. Rávilágítani, hogy a keresztény emberekben a remény akkor is él, ha másokban esetleg már kihalt.

Szöveg és kép:
Bókay László

KALOCSA Beszélgetés Bábel Balázs kalocsa-kecskeméti érsekkel, metropolitával

Az Alföld szívében ősi zarándokút felélesztését tervező a Porta Egyesület Katolikus Munkacsoportja. A zarándokút a kecskeméti Mária kápolnától indul, végcélja pedig Petőfiszálláson, a szentkúti Mária-kegyhely. A lelkes tervező csapat ősi dűlők felfedezésével egy sajátos „Jakab-útvonalt” térképre vitelnél és lelki tartalommal való gazdagítással dolgozik.

A zarándoklatokat évente négyszer hirdetné meg a kecskeméti Mária-tiszteletkkel a munkacsoport: Gyertyaszentele, Pünkösöd, Nagybölgdöaszszony és Kisböldgöaszszony ünnepe.

Magát az útvonalt is úgy állítják össze, hogy belső elmélyülésre és imádságra alkalmas legyen. Előnyben részesítük tehát a néptelen földutakat a forgalmas közutakkal szemben. Kifejezett törekvés a régi hagyományok felélesztése, amikor a kecskeméti emberek gyalog, vagy lovas kocsival indultak a búcsúba, s időnként akár ritkán járt utakat is használtak. Természetesen a Porta Egyesület aktivistáit mindent megtesznek az útszakasz komfortossá tételért is.

■ Jakab-útvonalt a Mária kápolna és a szentkúti Mária-kegyhely között.

Különös egybeesés, hogy az úton járók, zarándokok védőszentjeként tisztelt Szent Jakab apostol neve kétszer is megjelenik a ma még csak elképzelt útvonalt környékén a térképen Filőpiakab és Jakabszállás vonatkozásában. A tájban több lebombolt vagy önkrement régi

Tíz éve szolgál érsekként dr. Bábel Balázs, kalocsa-kecskeméti metropolita. Az ünnep egyéves, egyházmegyei zarándoklatban, miszsióban teljesül ki.

Parkas P. József

– Menjetek el az egész világra, tegyetek tanítványommá minden nemzetet, buzdít az Úr. Egy jubileum alkalom, hogy az evangelizációt elmélyítsük. A tanítvány szó egy életforma átvételét, a Mesterrel való megalkathatatlan együttélést jelent. Éljük meg az igazságot, ezt a termő kapcsolatot, hiszen Jézus velünk van „mindennap, a világ végezetéig” – mondja előljárobán Bábel Balázs.

– Gazdag év: egy kis falucska-ban templom alapkövet áld meg. Egyházi forrásból megfiatalodik a főszékesegyház és az érsekség. Elkészül a Karol Wojtyła Barátság Ház. Ön, a missziós úton élő közösségekkel, felújított vagy új templomokkal, kitérősülő intézményhálózzattal találkozhat...

– Tagadhatatlan és örömteli: van okunk a hála. Hiszen a viharok ellenére is él Szent István hitte, öröksége. Hozzáteszem, hogy nagy áldozatokat követelt ez a megmaradás. Itt Kalocsán például most, egy fillér pályázati pénzt sem nyertünk a főszékesegyház, az érsekség és a mellettünk levő kanonok ház (kollégium) rekonstrukciójára. Pedig nem szépitkezésről, hanem lementéséről van szó. Romos a

FOTÓ: PAULACIUS

Bábel Balázs kalocsa-kecskeméti metropolita tíz éve szolgál érsekként

tárrszékesegyházunk Kecskemét központjában. Bizony még hosszán sorolhatnám a hiányainkat.

– A lényegesebb azonban a lélek építése, a közösség erősítése...

– Gyakorlatilag minden rétegét megmozgatjuk az egyház-

községeknek: tehát a hittanos gyereket, aztán az egyházi iskolába járókat, a képviselő-testületeket, rózsafüzér társulatokat, lelki mozgalmak képviselőit. Vannak tematikus programok: család, gyer-

■ Kalocsán egy fillér pályázati pénzt sem nyertünk a főszékesegyház, az érsekség és a kanonok ház rekonstrukciójára.

laltak előadást a sorozatban. Itt,

a könyvtárban például a csillagászati évhez kapcsolódva egy olyan kiállítás nyílt március 21-én, a tavaszi napfordulóval, amelyben a leghíresebb könyveinket – Keplerét, Kopernikuszét, Galileit – ismerhetik meg a látogatók, amelyek abból a korból maradtak ránk. Most már – oly sokan kapcsolódtak a tervünkhöz az egyházközösségekből – több száz eseményről kellene beszélnünk.

– Spirituális erő, szellemi gazdagság, erősödő hit. Miért beszélünk mégis válságról?

– Nem kell hozzá szociológiai tanulmányokat olvasni, hogy tudjuk: értékvesztett világban élünk, bolyongunk. Először volt a hit válság. Következésképpen lett az erkölcsi zűrzavar. Ha nincs megindokolva, hogy valaki miért legyen jó, akkor elbizonytalanodik. Az erkölcsi bomlásért értékválság követte. Ma egy bank fontosabb az emberek életében, mint az élő víz. A pénz lett az egyetlen érték, de láthatjuk, mit ér... Ennek lett a következménye a gazdasági összeomlás és sok helyen az államcsőd. Tehát ha én ilyen nagy, széles ívből gondolkodom, akkor látható: a gazdasági válság nem pusztán az erőforrások hiányát jelenti, hanem azt, hogy valami olyan visszafelé történt, ami erkölcsi vonatkozású. Legyen az kapzsiság vagy nevezik újfajta gyarmatosításnak: morális alapú. Már pedig az erkölcs az mindig viszszanyúl egyfajta hitre, vagy annak hiányára...

Pillantás a természetfölötti világába

Az egyház és a művészetek kapcsolatáról Vácott

A váci püspökség közösségi házában közel másfél évtizede hagyomány, hogy a nagyböjti időszakban előadás-sorozatokat tartanak. Sántori Lászlóné, a Credo-ház vezetője szervezi ezeket a programokat, melyeknek témája hol egy-egy pápai enciklikázus, vagy a család évében annak témaköréhez kapcsolódik, de volt olyan esztendő is, hogy a keddi este előadások a teológia és a társadalom aktuális kérdéseivel, problémáival foglalkoztak. Az idei esztendőben az egyház és a művészetek kapcsolata lesz az előadások központi témája, hiszen a Vatikán bejelentette, hogy 2009-ét az egyház és a művészetek közötti újrapécsett évenek hirdeti meg. Idén a nagyböjti időszak első keddjén, március 3-án Bábel Balázs kalocsai-keszteméti érsek tart előadást a Szent Pálért kulturális hatóságokról és Szent Pál történelemre és kiható kulturális hatásáról.

Bábel Balázs érsek, amikor előadásáról kérdeztem hang-súlyozta, a rendkívül gazdag Szent Pál-i életműből csak néhány epizódot emel ki. Például, hogy otthonról, Tarsusból a római állampolgárságot apától farizseu képzést, a mózsi törvények teljes ismeretét és az aszerint való életformát hozta Szent Pál. Szülőföldjében megtapasztalhatta a kozmopolita hatásokat, hiszen Tarsusban akkor közel háromszáz-ezer ember élt, sokféle vallás és nácio keveredve. Megtapasztalta a koiné görög nyelv kultúrájának szeszkapcsoló erejét, hiszen akkor még a Római Birodalom nem a latint beszélte. Később vallási tanulmányait Jeruzsálemben a kor legkiválóbb vallási jogászánál, Gamaliélnál végezte. Ismerte a görög költőket, hiszen az athéni areopagusi beszédében idézte is őket. Jól ismerte korának leghíresebb filozófiai irányzatait, némelyiket elvitté, másokat tanult, hiszen például a platóni filozófia alapjain valódiak azzal, hogy szétválasztja a testet és a lelket – ám amint Bábel Balázs érsek mondja –, ha jobban megvizsgáljuk, Pálnál a test és a lélek minden esetben a teljes ember

A művész belső világát tükröző alkotása (Fotó: Bókay)

jelent. Filozófiai ismeretét bizonyítja a pasztorális levelei, amikor elítéli az élvezet-házas életmódot, ugyanakkor egyfajta öntegyeimet követel – melyet a sztoikusok hirdettek –, ám ő kiegészíti ezt az evangélium többlettel. Pál kultúrájához hatalmas földrajzi ismeretek is társultak, hiszen bejárta az akkor ismert világot. Mindezt, az akkor ismert világot szemléljük, hogy még a XIX. században is nagyon sok olyan ember élt, aki a falujából se lépett ki soha, akkor a római jogot, politikát, költészetet, sőt a sportot is jól ismerő Pál komplex műveltségéről, kultúrájáról

beszélhetünk, aki mindezeket élete során nagyszerűen fel is használta. Ezért mondja Ortega y Gasset, hogy amint Pétér visszazemlékezéséből megismerhetjük Jézus cselekedeteit, addig Szent Pál gondolkodott róla, az ősegyház tanításáról – s ebből lett a teológia.

Bábel Balázs érsek mindezt előadásában a kísérletekben hasonlított mai korral is összeveti, hiszen az első globalizált birodalom a római volt. Szent Pál is számtalan hatás érte, hasonlóan a mai kor emberéhez, melyből akkor és most is számtalan probléma következik: az emberek jelentős része nem tudja megszűrni a hallott és látott információalmazt. Az ismeretekből nem lesz tudás, komoly alapokkal bíró meggyőződés, csupán az ismeretek furcsa elegye. Ha mindez a hittel is megtörténik, az ember valószínűleg kezd, barátságot hitel készíti magának, nyitunk. Ezért mondhatjuk, ilyenkor mondja: a magam módján hiszek... Bábel Balázs érsek hangsúlyozza, mindehhez régen és most is hozzájárul az helyzetben az apostol nem azt tanítja, hogy itt a világ vége – melyet mi is sokszor hallunk –, hanem azt, hogy kezdünk új életet Pál az utat is megmutatja: a meghalt és feltámadt Krisztust helyezi élete közepébe. Nincs más út ma sem. A nagyböjti a meghalt Krisztusra emlékeztet, hűsvét pedig a feltámadásra. Minden évben minden kereszténynek tehát a Szent Pál által mondott úton kell járnia a meghalt és feltámadott Krisztust követve. Ez a mai, elbizonytalanodott világban különösen fontos. Sok a kiáztatásban, depressziós ember. Szent Pál azt mondja, hogy a remény ellenére is, remélünk, ami annyit tesz, hogy amikor másnak már semmi reménye nincs, mert túlság-

Rembrandt: Szent Pál

san földi reményekbe kapaszkodik, akkor nekünk ott van az örök életre mutató remény. Ezért mondhatjuk, hogy Szent Pál hatása egyre idősebb – emeli ki Szent Pál hatását Bábel Balázs érsek.

A következő kedden, március 10-én, az előadás-sorozat második estjén Varga Lajos váci segédpüspök a művészetek és a keresztény lelkiség kapcsolatáról tart előadást. Amikor az est témájáról beszéltünk, Varga Lajos püspök néhány gondolatot emelt ki tervezett előadásából. „Amikor valaki valamilyen művészeti alkotást készít, saját belső világát vetíti ki abban. Amilyen módon át tudta élni hitét, akként jeleníti meg azt a művészetek eszközeivel – belső világát megjelenítve a műalkotásban. Ebben az esetben a művész tehát nem szavakkal, hanem alkotásával fejezi ki hitét. Ha pedig valaki egy műalkotással találkozik, azt szemléli, hogy a remény gondolatokat, érzelmeket indít el benne, melyek mindig az alkotó gondolatához is hozzáadnak valamit. Amint

az alkotó egyéni gondolatokat fogalmaz meg művében, úgy a nézőben is egyéni gondolatok ébredhetnek.”

Varga Lajos püspök előadásában arról is szólt, hogy a természetfölötti Isten hogyan lehetséges ábrázolni, mennyiben felel meg az ábrázolás az Isten valóságának, hiszen különböző korok különböző módon más-más elmélet segítségével magyarázták meg a kérdést. Elgondolkodtató, hogy maga az ábrázolás művelés, mennyire lehet egy műalkotás Isten képmása, miként hat egy figuratív mű a szemlélőre, ezekben az alkotásokban milyen gondolatok, érzelmek segítségével pillanthat be valaki a transzcendencia világába.

A váci Credo-házban nagyböjti további keddjén, este hat órákor Káposztásy Béla a művészet és a liturgia kapcsolatáról, Stanco Attila a zene és a Biblia, Jelenits István pedig a költészet és a Biblia kapcsolatáról tart majd előadást.

Bókay László

Rj. Imber. 2009. márc. 8.

Fotó: világháló

Visszatekintés

Dr. Bábel Balázs érseket tíz éve nevezték ki püspökké

A tíz év nagyon mozgalmas volt, hiszen belesett a 2000. év kettős jubileuma, az egyházé és a magyarságé, és még hozzájött az egyházmege ezeréves jubileuma. Erre nagyon készültünk, és a körülmények is nagyon kedveztek neki, mert egészen más lelki állapotban volt mind a magyarság, mint ma. Sok-sok program volt abban az időben, és sok mindent sikerült felújítani. Az 1456-os nándorfehérvári győzelem emlékét itt ünnepeltük meg országosan, Ka-

locsán. Ez is emlékezetes esemény számomra. Ugyanakkor azóta is folyik a csendes építkezés, mert nem csak a templomok, a plébániák épületeit szeretném megújítani, hanem valamilyen képpen a lelki építkezést is. Több mint 33 papot szenteltem, hiszen vannak még szerzetes papok is, akik enyhíteni tudták a nagy paphiányt. És a hitoktatók, az egyházi iskolák száma is növekedett, több intézményünk van azóta. Ennél fogva több embert érünk el, bár azt kell mondanom, hogy vésze-

sen fogynak a gyerekek, akiket hitoktatni vagy tanítani lehetne. A tizedik esztendőre éppen ezért új missziós tervet dolgoztunk ki kollégáimmal együtt, ami az egész egyházmeget átfogja. Legalább 12 központban, minimum 30 helyen különböző előadások, missziók, evangelizációs programok lesznek, kezdve a keresztyén értelmiségiek szövetségétől a rózsafüzér-társulatokig. Mindenkit szeretnénk megmozgatni, bekapcsolni a gyerekeket, képviselőtestületeket, azután a tudományos

világot is, hiszen a mi egyházmege - a Kalocsa-kecskeméti egyházmege - ékessége a könyvtár. Itt március 21-ével, a csillagászati évre való tekintettel egy nagy kiállítást rendezünk a csillagászati könyveinkből. Az egyházmege. abban is szeretne egy kicsit épülni, hogy a családokat, amelyek szintén szétzilált állapotban vannak, az iskolák tanítóit, hitoktatóit, papjait is szeretné lélekben megerősíteni és fölrázni - ez volna a megkoronázása ennek a tíz esztendőnek, ami a jó Istenre gondolva hálával kell hogy eltöltsön engem.

A tizedik évfordulón olyan szentmisét mondtam, amelybe az imádság négyes formáját: a hálaadást, a dicsőítést, az engesztelést és a kérést is belevettem. Saját életemre is vonatkozóan hálát adtam a jó Istennek mindazért, amit tenni tudtam. Dicsőítettem érte az Istent, ha valami jól sikerült, engeszteltem őt saját gyarlóságaim és bűneim miatt, és kérem őt, továbbra is vezessen engem ebben az egyházmegeben, mert nagy szükség van az isteni kegyelemre. Így gondolok erre az időre, ami nem nagy időtartam a történelmi léptékben, vagy az egyházmegeben, de egy ember életében már jelentősebb, különösen vezető pozícióban. Tehát úgy gondolom, hogy ez az időszak a hálaadás időszaka, és nyilván megállásra kényszerít, hogy aztán saját jelmelantomhoz híven az Isten országútján tovább mehessek.

Az egyházra vetítik ki a bajokat

A társadalomban terjedő depresszió, az erőszakos cselekmények megszokódása Bábel Balázs kalocsai kecskeméti érsek szerint visszavezethető az alapvető értékek elleni folyamatos támadássorozatra. Az egyház vezetők az idén missziót hirdetett egyházmegyéjében, amelyben – az evangélium hirdetése mellett – olyan témákkal kapcsolatos rendezvények is lesznek, mint a tudomány vagy az ökológia. Laikumnak adott interjújában elmondta, a cigányság felzárkóztatására megoldást csak a munka, az oktatás és az etikai nevelés hozhat.

KACSOK DÁNIEL

– *Tíz éve neveztek ki a kalocsai-kecskeméti főegyházmegye érsekévé, és most az évforduló kapcsán missziót hirdetett. Miért?*

– Ez nem rögtönzés, hanem az egyház örök programja, amelyet Krisztus határozott el, amikor azt mondta: menjetek, tegyetek tanítványommá minden népet. Ezt szeretnénk aprópenzre váltani. Az egyház lényege, hogy továbbadja az evangéliumot.

– *Tekinhetjük ezt a kezdeményezést a 2007-es váromisszió folytatásaként?*

– Igen, ugyanakkor most szélesebb spektrumban gondolkodunk. Az sem mellékes, hogy vidéken más a helyzet, mint mondjuk Budapesten. Ha valaki a fővárosban egy pláza előtt elkezd „téríteni”, az fel sem tűnik senkinek, ám ha valaki egy vidéki főtéren teszi ugyanezt, az hiszik, valami szektától jött. Ezért fontos megtalálni a megfelelő fórumokat és módszereket az evangelizációra.

– *Milyen programokkal készül az egyházmegye?*

– Az élet minden területét érintjük. Fontosnak tartom azonban, hogy ne az ismeretek továbbítására szorítkozunk, hanem a keresztény életforma bemutatására. A hívő

”

Az egyház lényege, hogy továbbadja az evangéliumot.

ember ugyanis minden cselekedetével tanúsogtató. Leginkább nyitott rendezvények lesznek, amelyek a fiatalok és az idősek érdeklődésére egyaránt számot tarthatnak. Téma lesz például az egyház tanítása és

az ökológia, valamint a hívő emberek viszonya a tudományhoz. Még ma is sokakban él a tévhit, hogy Galilei óta az egyház szakított a tudománnyal. Nem kell messzire mennünk, hogy ennek ellenkezőjét bizonyítsuk, elég csak a kalocsai jesuiták által létrehozott nagy hírű obszervatóriumra gondolni. Természetesen a kommunikatort az intézmény is szétverték, hagyta lepusztulni. Ime az „alapos” leltárban szereplő egyik tétel: egy szerényre való csillagászati műszer. Egészen elképesztő.

– *Sokan támadják az egyházakat, mondandó, nem közeleli kérdésekkel, hanem kizárólag hitéleti tévességgel illene foglalkozniuk. Mit gondol erről?*

– Azzal egyetértek, hogy elsődleges feladatunk az üdvösség hirdetése, vagyis annak hangoztatása az emberek felé, hogy az élet nem ér véget a halállal. Az egyház minden ezzel összefüggő témát felvállal. Ilyen például a családok ügye, amely az evangélium eszményéből, a megbocsátásból fakad, és napjainkban rengeteg támadás éri. Rendkívül szomorúrnak tartom, hogy egyesek az abortuszt egyszerű műleti beavatkozásként nevezik, vagy arról beszélnek, hogy az embernek joga van megválasztani saját nemét. Mindezeknek láthatjuk az eredményét: terjed a depresszió a társadalomban, növekszik az erőszakos cselekmények száma, az elkövetők pedig egyre fiatalabbak. Az alapvető értékek lényegében a felvilágosodás óta támadják, ám ma már egészen elképesztő intenzitással.

– *Közben arra szótják fel az egyházakat, hogy álljanak ki az úgynevezett ordas eszmék ellen, tegyenek a rasszizmus visszaszorításáért.*

– Ez nem más, mind a bajok kiváltása a felekezetre, amelyek, nem mellesleg, rengetegre foglalkoznak a lecsúszottakkal. Egyébként feltételezem a kérdést a liberális politikusoknak: melyikük járt már cigánynak lakta vidékeken, melyikük látogatta meg a legszegényebbeket? Én megtenném, sőt jártam börtönben is az örmöri hírdetnél. Arra is kíváncsi lennék, van-e olyan képviselő, akinek a gyermeke cigánnyal jár egy osztályba. Egy kicsit tudok is beszélni a nyelvükön, de nem idealizálom őket. Egyik hozzátartozómat nemrég romák verték meg, de nagyon. Fontosnak tartom a törvény előtt egyenlőséget, ám a valódi megol-

dást a munkában és a közösségi életben látom. ■

pályakép

Bábel Balázs 1950. október 18-án született Gyónon. 1976-ban Vácott szentelték pappá. Plébániai szolgálatát után a központi szeminárium prefektusa, spirituális lett. Dolgozott a váci Bornem Szent Károly Papnevelő Intézet rektoraként és az Egri Hittudományi Főiskola levelező tagozatának igazgatójaként. 1999-ben püspökké szentelték, ugyanev év júniusától kalocsai-kecskeméti érseként szolgált. Püspöki felmondta: Pro Regno Dei, vagyis Az Isten országáért.

Az első érsek évfordulója

Ezért évvel ezelőtt utazott Szent Asztrik későbbi kalocsai érsek Rómába, hogy elhozza II. Szilveszter pápától Szent István koronáját. Valószínűleg ekkor kapta püspöki kinevezését. Asztrik egyikeként még Géza fejedelem kérésére érkezett Magyarországra Szent Adalbert prágai érsekkel együtt, 996-ban. Először a pannonnai első magyar bencés kolostor apátja lett, majd Géza halála után államalapító királynak tanácsosa. Szent István király megbízásából részt vett a II. Henrik német-római császár által a majnai Frankfurtban összehívott zsinaton 1007-ben. Halálának éve 1036 vagy 1039. Bábel Balázs Asztrik kilencvenedik utódja a kalocsai érseki székhelyben. (KD)

Plébániákat fosztogatnak

Az elmúlt két hónapban hat plébániát raboltak ki a kalocsai-kecskeméti egyházmegyében. Hartán, Kerekegyháza, Szankon, Hetényegyháza, Kiskunfélegyháza és Kunszállason is a szentmise közben törték be – egyelőre ismeretlenek. Kiskunfélegyházán a harangozó vette észre, hogy illetéktelenek jártak a plébánián, digitális fényképezőgép, laptop, GPS és projektor tűnt el, több mint húszezer forint értékben. „A betörők az anyai miszórököcszetést is magukkal vitték, ám később megkerült, az 5-ös főút mentén eldobták” – mondta az esetről a Bács-Kiskun Megyei Rendőr-főkapitányság szóvivője, aki szerint a rablások sorrendje és az elkövetők körülményei hasonlóak arra utal, hogy összefüggés lehet az esetek között. (MH)

Magyar
Hírlap

2009. márc.
10.

Mi marad utánunk?

Ahogy az idő halad, még a legnagyobb emberek után is csupán néhány kép és mondat marad, mert bizony az utókor hálátlan és feledékeny. Maga a „legnagyobb” jelző is erősen vitatható, hiszen a nagy emberek sorában találunk államférfiakat, írókat, művészeket, feltalálókat, híres hőseket és áldozatokat, szenteket és vértanúkat, de a nagyság és a hírnév nem feltétlenül esik egybe. Julius Caesartól egyetlen mondat maradt fent: „a kocka el van vetve”. III. Richárdtól: „országomat egy lóért”, de idézhetnék egy mondatos híres embereket a közelmúltból is – bár közöttük több a hírnedt személy. Minden értelmes embert foglalkoztat és nyomaszt, mi marad utána, különösen a lelkiismeretét ápoló keresztény embert, már csak azért is, mert Isten mindenkit aszerint ítél meg, hogyan gazdálkodott a rábízott talentumokkal, anyagi, erkölcsi, lelki, szellemi értelemben is.

Bizony, por és hamu vagyunk, porból lettünk és porrá leszünk. A kalocsai székesegyházban hamvazokdunk, és Bábel Balázs érsek úr rajzolta homlokunkra a hamukeresztet, majd feleségemmel együtt megtekintettük az érseki könyvtár gyönyörű gyűjteményét, különös tekintettel a csillagászati kiállításra. A sok-sok ezer értékes kódex és könyv láttán elfogott a vágy, hogy életem maradék éveit e könyvek között búvárkodva töltsem el, ugyanakkor elfogott valami szomorúság is, hiszen ez a tengernyi betű már élőhalott. Még olvasható, de már alig van, aki érti a görög vagy latin nyelvet, s a kézzel írt kódexek képeit, iniciáléit megcsodáljuk ugyan, de amit a régi másoló szerzetesek üzentek, azt már nem értjük, talán nem is akarjuk érteni. Az egykori kultúra, hit, tudomány még nem vált porrá és hamuvá, de már érinthetetlen múzeumi tárgy, különös érdekesség és ritkaság. Ilyenekké leszünk mi magunk is írásainkkal, könyveinkkel, tárgyainkkal.

Az imakönyvekbe gyűjtött imádságok is ilyen utolsó üzenetek, sok híres és nagy emberből, gondolkodóból ennyit tart fent a gyarló emlékezet.

Olvasgatom XVI. Benedek pápa gondolatait (Meghívó egy imára, J LX kiadó) – magam is fordítottam két hasonló összeállítást II. János Pál műveiből. Egy hatalmas életmű mondattörédei ezek, egy katedrális kövei, mégis az egész gyönyörű építményt sugallják. Kiragadott, tömör gondolatok, mondatok, de hát magának Jézus Urunknak a gondolatai is csak néhány evangéliumi példabeszédből ismertek. Jézus nem írt vastag teológiai műveket, nem fűzött lábjegyzeteket és utalásokat az Úr imájához, csak megtanította tanítványainak. XVI. Benedek pápa gondolatai egyaránt alkalmasak ésszerű megfontolásra és kiindulópontként használhatók egy-egy imádsághoz. Antropológia, Ateizmus, Keresztység, Jótékonyosság, Tízparancsolat, Kultúra, Halál, Oltáriszentség, Hit, Család, Szabadság, Isten, Kegyelem, Emberiség, Jézus, József, Igazság, Élet, Szeretet, Házasság, Mártyíromság, Szűz Mária, Média, Béke, Imádság, Relativizmus... nem sorolom a címeket vagy inkább címszavakat ebből a „pápai értelmező szótárból”, mindegyik a lényegre ragadja meg néhány sorban, de mindegyik mögött könyvtárnyi bölcsesség és életető hit van.

Por és hamu voltunk, és bizony, azzá is leszünk, de e közbülső állomás Isten kegyelméből jó volt embernek lenni és emberként élni.

Szentmihályi Szabó Péter

KERESZ-
TÉNY
ÉLET

március
Beletörök
dapest V.,
Budapest,
földre.

erült egy könyv. A szeretetről a ci-
gilia Könyvek sorozatban jelent meg
ekben. Több jeles szerző tanulmá-
azza e világot összetartó érzésről.

nem is dörömbölnek, szelíden várakoznak, majd
elköszálnak a szobai fülhólygban. Aztán lecsu-
kódik a szeme és a képek is kívül rekednek. Ejtí a
könyvet, de már kap is utána. Ismét nekirugasz-
Hiába. Néhány úirakezdés

Ha Gödöl
te is, ami
író neve
európai s
művésze-
ősek – n
megálmo
filozófiá-
netét hiri

A M
ták a G
egyik ala
ma is so
az emlé-
tyol ann
tő ez a k
ként Jál
bűnös a
te élő v

Ezer
zsébeti
zarandó
dor fre
ban kez
ban hitti
sában.
lő, ma
kenysé
la Gell

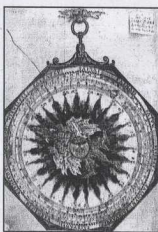
A t
gadnal
freskó
meg, a
a kon
nyen
össze.
és Má
mint I
értés”
amell
érteln
teljes
csupá
lé írá
vonal
fresk
renes
köve
deko
zió.

hatja
zadi
Darr
himu
kirá.
met
kor.
gyei
met.

„Ki ne csodálhatná minden dolgok alkotómesterét...”

Csillagásztörténeti kiállítás Kalocsán

A tavaszi napéjegyenlőségkor, március 21-én nyílik meg a Kalocsai Főszékesegyházi Könyvtár csillagásztörténeti ritkaságokat bemutató kiállítása az érseki palota barokk olvasótermében. A tárlat, amely a Csillagászat Nemzetközi Évéhez kapcsolódva született meg, kétezer év asztronómiai munkáit mutatja be – amint a címe is hirdeti – Ptolemaiosztól Fényi Gyuláig. A kiállítás a betlehemi csillagot követő napkeleti bölcsek ünnepéig, 2010. január 6-ig várja a látogatókat.

Petrus Appianus:
Astronomicum Caesareum
(1532)

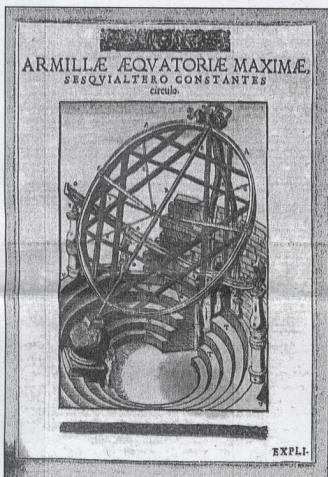
A Nemzetközi Csillagászati Unió és az UNESCO 2009-et a csillagászat nemzetközi évé-

A kiállításához kapcsolódóan március 20-án csillagászati estet rendez a főszékesegyházi

egyik legrégebbi darabja Brachaditz Christian gazdagon illusztrált kódexe 1432-ből, amely a bolygók pályáját, a csillagok távolságát ismerteti. Kopernikusz a heliocentrikus világképről szóló elméletét Az égi pályák körfogásáról című könyvében írta meg, amelynek egy 1546-os, bázeli kiadása a kiállítás egyik érdekessége. Kivétele ritkaságnak számít Tycho de Brahe dán csillagász 1598-ban nyomtatott könyve, amelyből a világon mindössze néhány regisztrált példányt tartanak nyilván. Műve, amelyben az általa tervezett és használt, illetve a XVI. századig alkalmazott csillagászati eszközöket ismerteti, tulajdonképpen az első tudományos munka, amely alkalmazásuk és típusuk szerint csoportosítva mutatja be a mérőeszközöket. A tárlaton mindemellett megcsodálhatjuk Galileo Galilei és Isaac Newton műveit is, valamint a különböző korokból származó asztronómiai atlaszokat, csillagképekkel illusztrált könyveket, illetve néhány csillagászati, fizikai eszközt is.

Kalocsa neve nem ismeretlen a világ csillagászai számára: a XIX–XX. század fordulóján, a Haynald Lajos bíboros alapította obszervatórium igazgatójaként itt végezte Nap-megfigyeléseit és napkitörésekkel kapcsolatos nemzetközileg elismert kutatásait Fényi Gyula jezsuita. A tárlaton természetesen az ő munkásságát is megismerheti a látogató – többek között a napkitörésekről készített saját kezű rajzait.

Bár a csillagászat úttörői és az egyház kapcsolata számos konfliktustól terhes, mégis a betlehemi csillag az egyik leg híresebb és legtöbbször illusztrált asztronómiai jelenség, amelyet mind a mai napig kutatnak. A kiállításon számos fametszet, középkori ábrázolás látható a „csillagról” és a napkeleti bölcsekről – szimbolizálva egyben azt is, hogy a tudományok képviselőit valójában mindig a teremtet világ legmélyebb titkának megismerése hajtotta. Hiszen „ki ne co-

Tycho de Brahe: Astronomiae instauratae mechanica (1598)

nek nyilvánította. Az év szorosán kapcsolódik a csillagásztörténet nagy eseményeihez. Négy száz esztendővel ezelőtt, 1609-ben alkalmazták először a távcsövet csillagászati megfigyelésekre. Galileo Galilei ezen észlelései igazolták Nikolausz Kopernikusz Nap-központú világképét, így a modern csillagászat kezdete elválaszthatatlan a négy száz évvel ezelőtti megfigyelésektől. Ugyancsak négy évszázada jelent meg Johannes Kepler Astronomia Nova (Új csillagászat) című, tudománytörténeti mérföldkőnek tekinthető műve.

Az érseki könyvtár kiállításán többek között ennek a könyvnek egy eredeti példányát is megcsodálhatják az érdeklődők. A kalocsai gyűjtemény páratlanul gazdag természettudományos művekben, és számos csillagásztörténeti ritkaságot is őriz – rámutatva ezzel arra is, hogy az érseki székhely a Szent István óta eltelt századokban tudományos és művészeti központ is volt. A tárlaton a látogató megismerkedhet az asztronómia legjelentősebb műveivel, amelyek közül több egyben könyvészeti ritkaságnak is számít.

könyvtár, amelyen neves szakemberek tartanak ismeretterjesztő előadásokat a tárlat egy-egy dokumentumával kapcsolatban. Bábel Balázs érsek köszöntője után Bartha Lajos csillagásztörténész mutatja be a tudományág múltjának könyvtári kincseit. Az elmúlt négy száz év mérföldköne számító felfedezéseiről Hegedűs Tibor csillagász beszél, majd Hetesi Zsolt asztrofizikus vázolja kozmikus világképünk változásait. Végül Sajó Tamás művészettörténész bemutatja az érseki könyvtár DVD-sorozatának harmadik darabját, amely Augustus császár könyvtárosának, Gaius Iulius Hyginus De Astronomica című munkájának egy XV. századi, illusztrált kiadását ismerteti. Hyginus művében, amelynek a kalocsai könyvtár több kiadását is őriz, az általa ismert csillagképeket, illetve a bolygókat írja le.

A II. században tevékenykedő alexandriai Klaudiosz Ptolemaiosz geocentrikus világképe határozta meg Kopernikuszig a tudományos közgondolkodást. A reneszánsz Európában munkássága ösztönző és minta volt – a tárlat műveinek több, XVI. századi kiadását is bemutatja. A kiállítás

Gaius Iulius Hyginus
De Astronomica című
munkájának illusztrált
kiadása (1488)

dálthatna minden dolgok alkotómesterét – írta Kopernikusz –, akiben nyugszik a legfőbb boldogság és minden jó”.

(A kiállítást előzetes bejelentkezés után csoportok hétfő kivétel naponta 9 és 17 óra között tekinthetik meg. Az egyéni látogatók számára mindennap 12 és 14 óra között indul tárlatvezetés.)

Szalontai Anikó
Képek: Kalocsai Főszékesegyházi Könyvtár

Nem
egy-eg
ria fájd
csúszok
dalmú

Fájd
Szem
Látju
Szem
Kösz
Már

A hí
ígér az
telik.
kultusz
ruzsále
szülött
„És a t
ságra ju

A Szer
okáról
ni fogja
2/13). A
csak Lu

A h
gyében
vek ke
tek Zsol
kerékp
vettek
bániak

A ne
rándok
kor in
templo
mása v
remtést
nak. A
családi
tette a
kereszt
sését, a
sősorba
sem lát
mások
megsze
tárban t
útkeres
is felha
zők. A
tizenné
zető en
más s

2000 ÉV CSILLAGÁSZATI KINCSEIBŐL NYÍLT KIÁLLÍTÁS KALOCSÁN

Ámuljunk a csodán!

„Olyanok jöttek ide, akik csodálkoznak a csillagos égen. Mi azt szeretnénk, hogy ebben a rohanó világban mind többen ámuljunk a csodán – mondta dr. Bábel Balázs, Kalocsa-Kecskemét érseke a megnyitón. – Amit itt kiállítottunk, egy hatalmas múlt Ptolemaiosztól egészen Kalocsa híres csillagászáig, Fényi Gyuláig.”

Egy másik előadó, Hetesi Zsolt asztrofizikus beszédében meglejtette azt a problémakört, ami a mai napig ütközőpont. Tudomány kontra vallás? „A csattanós válasz erre a kérdésre ezekben a könyvekben és a helyszínen rejlik. Nincs ellentét tudomány és vallás között. Ha lenne, ez a kiállítás nem valósulhatott volna meg. A tudomány és vallás valójában úgy aránylik egymáshoz, mint a kezünkön lévő ujjak. A négy ujj

jelképezi a tudomány négy ágát, a hüvelykujj pedig a vallást. Igaz, hogy szemben állnak egymással, ám a hüvelykujj nélkül a másik négy nem érne semmit. De együtt mindent meg tudunk ragadni ezekkel.”

Dr. Bábel Balázs is kitért erre beszédében: „A szellem találkozik itt. Az alkotó Istené és a kereső-kutató emberé. Ez a találkozás önmagában is igazi szellemi öröm.” Az érsek úr szintén nagyon szemléletes példát hozott a tudományok és a vallás kapcsolatáról: „Még Galilei idejében mondta az egyik bíboros, hogy a Biblia nem arról szól, hogyan forog az ég, hanem arról, hogy hogyan jutunk az égbe. A kettő egyáltalán nem zárja ki egymást, fontos mindkettő megismerése. Erre bizonyították a Kalocsai Érseki Könyvtár asztrolómiai gyűjteménye, melyből létrejehetett ez a bemutató.”

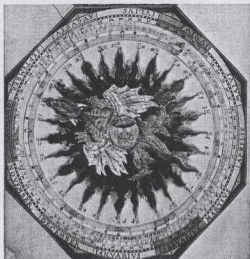
A tárolókat böngészve találkozhatunk 1477 körül készült ősnymtatványokkal és eredeti csillagászati-fizikai eszközökkel is. A szemléltető egészen áthatja a korok hangulata, tökéletes a harmónia a több száz éves könyvek és a tudomány fejlődésének bemutatása között. Számtalan kézzel festett, illetve különféle nyomdai technikával előállított illusztrációt is megcsodálhatunk ismert és kevésbé ismert szerzők lapjain, amik jól tükrözik az akkori tudást, világképet és grafikai-tipográfiai kultúrát.

A kiállítás 2009. március 21-től az év végéig tekinthető meg hétköznapiokon, de kizárólag telefonos bejelentkezés alapján.

Farkas P. József

A Nemzetközi Csillagászati Unió és az UNESCO (az Egyesült Nemzetek Oktatási, Tudományos és Kulturális Szervezete) 2009-et a Csillagászat Nemzetközi Évének nyilvánította. Ennek tiszteletére nyílt a Kalocsai Érseki Könyvtár csillagászatörténeti ritkaságaitól kiállítás Kalocsán.

Olyan mérőföldkönek tekinthető alkotások láthatóak ezen a tárlaton, mint Kepler *Astronomia Nova* vagy Tycho Brahe, Galilei, Newton művei... Páratlanul teszi ezt a rendezvényt, hogy sok kiállított nyomat még az eredeti első kiadás egy példánya, így például a Kepler-könyv is...

Uj Ember. 29. márc.

Papi találkozó Lakiteleken

Immár hagyomány, hogy több egyházmegye papjai – Bábél Balázs érsek meghívására – közös továbbképzésen és baráti összejövetelen vesznek részt Lakiteleken. Az idei találkozó előadója Szabó Ferenc jezsuita szerzetes volt, aki személyes emlékekkel színesített előadást tartott a Vatikán vasfüggyön mögött rekedt egyházakért tett fáradozásáról.

Az előadás elején Bábél érsek XIII. Leó pápa történelmi tetteire utalt, amikor megnyitotta a kutatók előtt a vatikáni levéltárakat. Sokan aggodalmaskodtak, hogy így kiderülhetnek az egyház hibái, bűnei is. A pápa azt válaszolta: ebből is ki fog majd tűnni, hogy minden emberi gyarlóság ellenére az egyház isteni eredetű. Bábél érsek azt is hozzáfűzte, hogy a tévedhetetlenség a Szentatyára vonatkozik – hit és erkölcs dolgában –, de nem a Szentészek egyházpolitikájára.

Szabó Ferenc előadásából kitűnt, mennyit vívódott VI. Pál pápa, míg meghozta a maga számára is fájdalmas döntést az esztergomi érseki szék megüresedetté nyilvánítását, amiben az is közrejátszott, hogy nem informáltak teljes hűséggel a valós helyzetről. Mert lehettek Mindszenty József bíborosnak akkor már anakroniztikusnak tűnő megállapításai az esztergomi érseki cím viselőjéről (tudniillik hogy ő az ország zászlós ura), de egyház-hűségéhez, vértanúságára is kész bátorsághoz nem fér kétség. Hajthatatlan politikáját a történelem igazolta, semmilyen diktatúrával nem volt hajlandó kompromisszumra lépni, mert az evangélium diplomáciája: „Beszédetek legyen igen-igen, nem-nem” (Mt 5, 37). Ez örök tanúság a keresztyéneknek, de főként az egyház vezetőinek.

(bókay)

donképpen a liturgikus év határozza meg vallási életünket, identitásunkat (hogy az újszövetség emberei vagyunk) pedig határozottan megerősíti. Mit jelent hívőnek lenni, Krisztusban élni, és nemcsak Krisztust követni? Ez a liturgiához való kapcsolatunk alapkérdése is. Mit jelent papnak lenni, Krisztus

plébániai hívő közösségeinek is végig kellene járniuk a katekumenális utat ahhoz, hogy tudatosuljon az a méltóság, amivel rendelkeznek, s amiből eddig nem tudtak meríteni.

A papi szerep a mindenkori hívő közbenjáró szerepe: a nép bűneiért imádkozik és kengesztelődést kér Istentől. Ó

mint szándék) ismerel zai egyházban – folyt a bilis Mária. Az idei k o c i á n is sokan voltak ú o l y a n l e l k i p á s z t o r k i r e g g e b b ő t a v i s s z a j á r n a l b e n m o s t é r e t m e g a l a t, h o g y a g y a k o r l a t b a k e z d j e k a k a t e k u m e n á

Körösy

Lehetőség a továbbfejlődésre

Megalakult a Sapientia Öregdiák Szövetsége

Jövőre ünnepli a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola fennállásának tizedik jubileumát. Bár ez még rövid időnek tűnik egy intézmény életében, Orosz András Lóránt OFM rektor szűkségét érezte annak, hogy összehívják az eddig végzett növendékeiket, és megalakítsák a Sapientia Öregdiák Szövetséget.

„Fontos a személyes kapcsolatok kialakítása, amely egy háló része, és megtart a krízisben. Valamint lehetőségeket ad szakmai továbbképzésekre, így megvalósulhat az egész életen át tartó tanulás” – mondta a rektor a március 14-én tartott alakuló ülésen, a főiskola dísztermében.

Orosz Lóránt a találkozó során ismertette a főiskola közeli és távolabbi terveit. A közeljövőben együttműködést alakítanak ki az ELTE-vel – most lesz arra, hogy az egyetemre járók második szakként felvehessék a Sapientia hittanár szakot. A teológiát végzettek számára alkalom nyílik Rómába, a Sant'Anselmo kollégiumba való kijutásra, ahol folytathatják tanulmányaikat. A rektor rámutatott, nagy az érdeklődés a lelkigondozói, valamint az úgynevezett MA-

képzésben a hittanár szak iránt.

Orosz Lóránt biztosított mindenkit, hogy az Öregdiák Szövetség szervezéséhez és működéséhez a főiskola minden segítséget megad, de az, hogy milyen lehetőségeket ragadnak meg a továbbfejlődésre, azt a tagok határozzák meg. Ennek értelmében várják az elképzeléseket, ötleteket, a kéréseket az egykori növendékektől és a plébániákról. Szeretnének az igényeknek megfelelő képzéseket indítani, rendszeresen lelki napokat szervezni, valamint kialakítani egy információhálózatot, amely lehetővé teszi, hogy az állást keresők

A délután folyamán szavazással megválasztották Mihálik Andrást a szülő bizottság elnökéül, Miklós Zsuzsát pedig az Öregdiák Szövetség elnökéül, valamint sor került a tisztségek betöltésére.

Az egész napos találkozó Edit Sacré Coeur vezetésével alkalom nyílt a melkedésre és elcsendésre is. A nap végén Orosz Lóránt szentmisét celebrált a főiskola kápolnájában. „Igyen fontosabb jel, mint rető Isten. Amikor megtalálom a saját korlátaimat, teszem Krisztus keresztyén szívenedem. Ezek a hitek drága kincsek. Jézus

megtalálják a nekik alkalmas munkalehetőséget, illetve hogy ahol hittanárihiány van, minél hamarabb betöltsék a helyen az állás.

hordozza és viszi, hisz: várja, hogy letegyük részjeinket” – mondta Orosz Lóránt beszédében.

Rózsáné Kubányi A.

*Petőfi Nője
2009. máj. 6.*

Már semmi sem szent: plébániákat fosztogat egy rejtélyes csapat

Rövid idő leforgása alatt immár a nyolcadik súlyos bűncselekmény történik egyházmegyénkben. Egyes bűnözőcsoportok kifigyelik a templomok szokásrendjét, és istentiszteletek, illetve szentmisék idején fosztják ki a plébániákat. – Azonkívül, hogy értékes holmik ellopnak, vandál módon mindent szétszórnak, széttörnek – mondta el a lapunknak dr. Bábel Balázs kalocsai-kecskeméti érsek.

A pénz mellett leginkább a laptopokra, számítógépekre és más olyan tárgyra vadásznak, amit könnyű értékesíteni. Nagyon fájdalmas az, hiszen a plébániák nem dűskálnak most a javakban. A biztonsági rendszer jóvoltából Orgoványon, Kecskeméten és Lajosmizsén nem tudták befejezni a betörést, de félt, hogy amíg nem kerül rács mögé ez csapat, újra megpróbálják.

Bábel Balázs érsek

Most már a kistelepülésekről behozatjuk az értékesebb festményeket, szobrokat, kegytárgyakat az érseki múzeumba. De oda is betörték néhány éve. A mennyezeten keresztül, a padlason át fosztották ki az utolsó termet. Csak az nem volt beriasztózza, mert úgy gondoltuk, hogy a külső helyiségek biztonsági rendszere riasztja majd a rendőrséget, mire a tolvaj elár a legbelső teremig. De a padlason keresztül áttört a mennyezetet és úgy vitt el nagy értékű drágakövet, egy kiállított püspöksüveg díszítését, ami azóta sincs meg – tudtuk meg az érsektől.

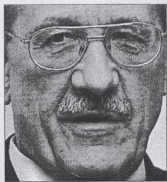
– Mindenképpen tenni kell valamit, ezért már a megyei rendőrfőkapitánynak elmondtam a panaszomat, és hamarosan tárgyalni fogok a megyei főügyessel is, hogy közös megoldást találjunk e tarthatatlan állapot megszüntetésére – mondta

Új választást akarnak

„Senki sem varr régi ruhára új szövethől foltot”

Bábel Balázs

Sipsó Ete Álmós

Iltés János

Az előre hozott választásokban látnák az egyedüli jó megoldást az emberek tömegeivel kapcsolatot tartó egyházi vezetők, akik úgy vélik, a bizalomvesztés nem csak a miniszterelnök személyével szemben jelentkezik.

■ JÓ ISTVÁN

Akkora a válság, hogy gyökeresen kell orvosolni a bajokat, s ennek egyedüli feltétele egy újabb parlamenti választás – jelentette ki lapunknak Bábel Balázs kalocsai-kecskeméti érsek. A katolikus egyházi vezető szerint „itt már nem lehet toldozni-foldozni”. A szimpla baloldali kormányváltást elutasítva

idézte Jézus szállóigévé vált mondatát: senki sem varr régi ruhára új szövethől foltot. Bábel érsek hozzátette: az embereknek van joguk a békés demonstrációkon kifejezni véleményüket a honi politika alakulásáról.

A második legnépesebb hazai egyház részéről Sipsó Ete Álmós református lelkipásztor, a Biblia Szövetség főtitkára azt észrevetelte: Gyurcsány a vele kapcsolatos bizalomvesztésről szövegezték a felmondását, ám bejelentését sem fogadja bizalom, újabb trükközéstől tartanak. Ráadásul a lelkipásztor azt tapasztalja: a bizalomvesztés azokkal szemben is érvényesül, akik őt a hatalomban tartják, s most is az MSZP elnökévé újra

megválasztották. „Nem gondolom, hogy a magyar nép tömegei bizalmat fogják adni azoknak, akiket ő irányít s akit ő tesz meg mamelek miniszterelnöknek” – vélte. A lelkipásztor szerint hazug érvelés, hogy túl sok időt vesztenének, ha most új választások lennének, hiszen az öszi beszéd óta vesztetik az időt az illetékes politikusok, az eredmény pedig elkeserítő.

– A miniszterelnök bejelentése után a kétségek csak fokozódtak – közölte személyes véleményeként Iltés János evangélikus elnök-püspök. Hangsúlyozta, csak előre hozott választásokkal idézhető elő, hogy legitim irányítói legyenek az országnak, és vele a politikai közélet is újra legitimé váljék.

*Magyar Nemzet
- 2009. máj. 25*

Felsői Újság 2009. márc. 29.

A felsőlajosiak nagy öröme:

HIT A római katolikus egyház maximálisan támogatja

istenháza épül a faluban

a templomépítők nemes kezdeményezését

A felsőlajosiak régi kívánsága teljesül: felépül a község katolikus temploma. A leendő templomkertet 2006-ban kialakították, köszönhetően Zsikla Béláné Emma néninek, aki családi birtokból ajánlotta fel azt a területet, amelyre épül a templom. A

terület végleges kialakításához a Felsőlajosi Templomért Alapítvány, valamint a helyi önkormányzat járult hozzá. Az alapítvány pályázat útján keresztet állított ott, ahová megálmodták Istent házáat.

Az alapítvány, valamint Nagy László felsőlajosi vállalkozó és kedves családja nagy összegű adománya révén immár lehetőség nyílt az építkezésre is. A római katolikus egyház maximálisan támogatja a felsőlajosiak szándékát. Bábel Balázs kecskeméti-kalocsai érsek és Süveg István atya lajosmizsei plébános némi kiegészítéssel jóvá hagyta nemrégiben a templom tervét. Ezt a dokumentációt az

Alapítvány a templomért

FELSŐLAJOSI TEMPLOMÉRT Alapítvány kuratóriumának tagjai: Csorba Istvánné (elnök), Zsikla Istvánné, Terenyi Zoltánné, Szigetvári Antal, Majoros István, Nagy Lászlóné, Juhász Gyula. Az alapítvány számlaszáma: 65500130-30038573-54000013

A templomot 220 négyzetméteresre, belső magasságát öt és fél méteresre tervezték

engedélyezési okiratokkal együtt a lajosmizsei GOMÉP Kft. ajándékol adja át az alapítványnak.

Bábel Balázs érsek március 29-én, vasárnap Lajosmizsére érkezik és a reggel 8 órai szentmisén nyitja meg az egyházmegyei missziót. Ezután Felsőlajosra utazik, ahol 10 órakor szentmisén megáldja a templom alapkövét, amelyet a mai kor dokumentumaival helyeznek el a leendő templom padlózata alá. A templom építése várhatóan a nyáron elkezdődik és olyan ütemben haladnak majd vele, ahogy az adományok gyűlnek rá.

■ Miklay Jenő

Közmunkaprogram is segíti a csinosítást

SZOROS KEZEK Március elejétől 6 nőt és 6 férfit foglalkoztatnak a közmunkaprogramban az önkormányzat 4 saját dolgozója mellett. A munkások első feladata volt a Bácsszőlésre vezető bekötött két oldalának megtisztítása, a felesleges cserjék kivágása. Folyamatosan tisztítják a központi parkot, gyomtalanítanak és virágokat ültetnek. Nagy gondot fordítanak a házak előtti füves részek állandó kaszállására. Le-
csiszolták, majd újrafestették a közparkban lévő kerítést, kőtisztították a vízelvezető árkokat, a temetőt havonta takarítják, gyomtalanítják. Részt vesznek az önkormányzati intézmények takarításában, a kézbesítésben és egyéb kisegítő tevékenységekben.

Rövidesen kezdik az óvoda felújítását

MUNKÁJUNK hónapban hozzáfognak az óvoda teljes korszerűsítéséhez, melynek a bekerülési értéke mintegy 4 millió forint. Különválasztják épületen belül az óvodai és a konyhai részt, kicserélik a padozatot és a nyílászárókat, felújítják a vízcsatlakozásokat. A sikeres pályázatnak köszönhetően 13 apróság kerülhet szebb és higiénikusabb környezetbe.

Öket szolgálja

Káplánok és plébánosok Bácsszőlősen

SZOLGÁLAT Weiststein Ádám (1927-), Majoros István (1933-), Lovas István (1939-), dr. Pető Benő (1940-), Rábai András (1941-), Öffenberger József (1943-). Plébánosok: Harlmann Jakab (1956-), Jánoshegyi József (1969-). 1975-től Bácsalmáson lárt ki

Nagy ünnep a településen

ÉVFORDULÓ Hét évtizede áll a Szent Orbán-templom

A szentély freskjait 1955-ben Prokop Péter festette

Vasárnap délután ünnepi szentmisét tartottak a községben, melyet dr. Bábel Balázs kalocsa-kecskeméti érsek celebrált.

Juhász Jenő

A megyei főpásztor áldását adta az új liturgikus tárgyakra, Szent Orbán-szoborra és a közterén lévő - Szent István-szobor, magyar címer - alkotásokra is. Az ünnepi szertartást a helyi óvodások előadásával és a környéki plébánosok szónoklataival is színesítették. A bacsalmási római katolikus anyaségház a Bácsalmási Szőlők területén 1927-ben szervezett káplánságot. 1936-ban

épült a plébánia, majd templom emeltek, amelyet 1939-ben Szent Orbán tiszteletére szenteltek fel. A templom két harangját Slezák László öntötte, a szentély freskjait 1955-ben Prokop Péter festette. Az alábbi felírat olvasható rajta: „Jég, fagy, vihar szőlőknek ártalmas / Övd meg őket, az ki vagy halalmas!” A kereszteltek, házasságok anyakönyvét 1927-től, a halottak anyakönyvét 1940-től vezetik. A római katolikusok száma az utolsó népszámlálásuk 346 fő volt. A templombúcsút mindig 25-ét követő vasárnap tartják. A zsúfolásig megtelt templomba a környező településekről: Bácsalmásról, Csikériáról, Kunbajáról, Mátteléről, sőt még Bajáról is érkeztek vendégek.

MEGKÉRDEZTÜK

Mit jelentett az érseki látogatás?

DANIS ILDIKÓ: - Felemelő érzés volt, hogy zsűföldiség megtelt a templom. Sok hívő embert hívtam meg erre az alkalomra, jó volt őket a szentmisén látni. Óraadó hittanárként dolgozom a bácsszőlősi óvodában, és annak is nagyon örülök, hogy mindannyian hittanosok. Egyébként 1970-ben, Szent Orbán búcsúja ünnepén, az akkori helyi plébános, Jánoshegyi János keresztelt meg.

VIGH JÓZSEF: - 1957 óta élek Bácsszőlősen, s mintegy 30 éve lelképásztorként kisegítő vagyok a településen. Nagy meg-

tiszteltetés számunkra, hogy a megyei főpásztor több mint három évtizede ekkor látogatást tett a megye legkisebb településére.

BALOGH JÁNOS: - Amikor az egészségem engedi, akkor rendszeresen eljárom a vasárnapi szentmisékre. Most is elmentem, amit a templom fel-szentelésének a 70. évfordulójára rendeztek. Jó érzés volt látni a kalocsai érseket, hiszen ilyen magas egyházi előjarróval ritkán találkozok az ember. Püspököt 15 évvel ezelőtt, az unokáim bér-máltá-sán láttam.

BÁBEL BALÁZS: Fontosnak tartom, hogy ne az ismeretek továbbítására szorítkozunk, hanem mutassuk be a keresztény életformát

FOTÓ: CSUDAI SÁNDOR

Az egyházra vetítik ki a bajokat

A társadalomban terjedő depresszió, az erőszakos cselekmények megsokasodása Bábel Balázs kalocsai-kecskeméti érsek szerint visszavezethető az alapvető értékek elleni folyamatos támadássorozatra. Az egyház vezetők az idén missziót hirdetett egyházmegyéjében, amelyben – az evangélium hirdetésével – olyan témákkal kapcsolatos rendezvények is lesznek, mint a tudomány vagy az ökológia. La-punknak adott interjújában elmondta, a cigányság felzárkóztatására megoldást csak a munka, az oktatás és az etikai nevelés hozhat.

KACSON DÁNIEL

– Tíz éve nevezték ki a kalocsai-kecskeméti főegyházmegye érse-kévé, és most az évforduló kapcsán missziót hirdetett. Miért?

– Ez nem rögtönzés, hanem az egyház örök programja, amelyet Krisztus határozott el, amikor azt mondta: menjtek, tegyetek tanítványommá minden népet. Ezt szeretnénk apró-penzre váltani. Az egyház lényege, hogy továbbadja az evangéliumot.

– Tekintve, hogy ezt a kezdeményezést a 2007-es városmisszió folytatásaként?

– Igen, ugyanakkor most szélesebb spektrumban gondolkodunk. Az sem mellékes, hogy vidéken más a helyzet, mint mondjuk Budapesten. Ha valaki a fővárosban egy pláza előtt el-kelke, „ténfenti”, az fel sem tűnik senkinek, ám ha valaki egy vidéki főte-ren teszi ugyanezt, az hiszik, valami szektától jött. Ezért fontos megtalálni a megfelelő fórumokat és módszereket az evangelizációra.

– Milyen programokkal készül az egyházmegye?

– Az élet minden területét érintő-kkel. Fontosnak tartom azonban, hogy ne az ismeretek továbbításá-ra szorítkozunk, hanem a keresztény életforma bemutatására. A hívő

”

Az egyház lényege, hogy továbbadja az evangéliumot.

ember ugyanis minden cselekedeté-vel tanúságot tesz. Leginkább nyi-tott rendezvények lesznek, amelyek a fiatalok és az idősek érdeklődésé-re egyaránt számot tarthatnak. Té-ma lesz például az egyház tanítása és

az ökológia, valamint a hívő emberek viszonya a tudományhoz. Még ma is sokakban él a tévhit, hogy Galilei óta az egyház szakított a tudománnyal. Nem kell messzire mennünk, hogy ennek ellenkezőjét bizonyítsuk, elég csak a kalocsai jezsuiták által létre-hozott nagy hírvé obszervatórium-ra gondolni. Természetesen a kom-munisták ezt az intézményt is szét-verték, hagyták lepusztulni. Íme az „alapos” leltárban szereplő egyik té-tel: egy szekrényre való csillagászati műszer. Egészen elképesztő.

– Sokan támadják az egyházakat, mondván, nem közeledek kérdése-kkel, hanem kizárólag hitéleti tevél-kenységgel illene foglalkozniuk. Mit gondol erről?

– Azzal egyetértek, hogy elsősle-ges feladatunk az üdvösség hirdeté-se, vagyis annak hangoztatása az em-berek felé, hogy az élet nem ér véget a halállal. Az egyház minden ezzel ösz-szefüggő témát felvállal. Ilyen pél-dául a családok ügye, amely az evan-gélium eszményéből, a megbocsátás-ból fakad, és napjainkban rengeteg támadás éri. Rendkívül szomorúnak tartom, hogy egyesek az abortuszt egyszerű műleti beavatkozásnak ne-vezik, vagy arról beszélnek, hogy embernek joga van megvalasztani sa-ját nemét. Mindezeknek láthatjuk az eredményét: terjed a depresszió a tár-sadalomban, növekszik az erőszakos cselekmények száma, az elkövetők pedig egyre fiatalabbak. Az alapvető értékeket lényegében a felvilágosodás óta támadják, ám ma már egészen el-képesztő intenzitással.

– Közben arra szólítják fel az egyházat vezetőket, hogy áljanak ki az úgynevezett orias esze-mek ellen, tegyenek a rasszizmus visszaszorításáért.

– Ez nem más, mind a bajok kivé-títése a felekezetre, amelyek, nem mellesleg, rengeteget foglalkoznak a lecsúszottakkal. Egyébként felte-ném a kérdést a liberális politiku-soknak: melyikük járt már cigányok lakta viskóban, melyikük látogatta meg a legszegényebbeket? Én meg-tettem, sőt jártam börtönben is az örömhírt hirdetni. Arra is kíváncsi lennék, van-e olyan képviselő, aki-nek a gyermeke cigányokkal jár egy osztályba. Egy kicsit tudok is beszél-ni a nyelvükön, de nem idealizálom őket. Egyik hozzátartozómat nem-rég romák verték meg, de nagyon. Fontosnak tartom a törvény elől-ti egyenlőséget, ám a valódi megol-

dást a munkában és a kötelező okta-tásban, valamint az etikai nevelés-ben látom. ■

pályakép

Bábel Balázs 1950. október 18-án szüle-tett Gyónon. 1976-ban Vácot szenteltek pappá. Plébániai szolgálatait után a köz-ponti szeminárium prefektusa, spirituá-lisa lett. Dolgozott a váci Borromeo Szent Károly Pappnevelő Intézet rektoraként és az Egri Hittudományi Főiskola levelező tagozatának igazgatójaként. 1999-ben püspökké szentelték, ugyanez év júni-usától kalocsai-kecskeméti érseként szolgált. Püspöki jelmondata: Pro Regno Dei, vagyis Az Isten országáért.

Az első érsek évfordulója

Ezért évvel ezelőtt utazott Szent Asztrik későbbi kalocsai érsek Rómába, hogy el-hozza II. Szilveszter pápától Szent István koronáját. Valószínűleg ekkor kapta püspö-ki kinevezését. Asztrik egyelőnt még Géza fejedelem leírására érkezett Magyaror-szágra Szent Adalbert prágai érsekkel együtt, 996-ban. Először a pannonhalmi első magyar bencés kolostor apja lett, majd Géza halála után államalapító királyunk ta-nácsosa. Szent István király megbízásából részt vett a II. Henrik német-római császár által a majnai Frankfurtban összehívott zsinaton 1007-ben. Halálának éve 1036 vagy 1039. Bábel Balázs Asztrik kilencvenedik utódja a kalocsai érseki székhelyben. (KD)

Plébániákat fosztogatnak

Az elmúlt két hónapban hat plébániát raboltak ki a kalocsai-kecskeméti egyházmegye-ben. Hartán, Kerekegyháza, Szankon, Hetényegyháza, Kiskunfélegyháza és Kun-szállason is a szentmise közben törtek be – egyelőre ismeretlenek. Kiskunfélegyházán a harangozó vette észre, hogy illetéktelenek jártak a plébánián, digitális fényképező-gép, laptop, GPS és projektor tűnt el. Több mint hatszáz ezer forint értékben. „A betörők az atya miséskészletét is magukkal vitték, ami később megkerült, az 5-ös főút men-tén eldobták” – mondta az esetről a Bács-Kiskun Megyei Rendőr-főkapitányság szó-vívója, aki szerint a rablások sorrendisége és az elkövetés körülményeinek hasonlósá-ga arra utal, hogy összefüggés lehet az esetek között. (MH)

2009. március 19.
18:25:50

**"Prohászka
szellemisége szerint
válságos időkben
sem szabad elkesere-
rednünk" – mondta
Szabó Ferenc atya**

Hogyan viszo-
nyult a Vatikán a kom-
munista államokhoz, mit
jelentett az úgynevezett
keleti politika? Egyebek
mellett erre is választ
kaphattak a Lakiteleki

Lakiteleken papi találkozó

Népfőiskolán megrendezett papi találkozó résztvevői. A Felvidékről is érkeztek papok a Lakiteleki Népfőiskolára Lezsák Sándor (a kép jobb oldalán) meghívására (Fotó: Béli Balázs)

"Mivel Isten eddig is megóvott minket, van reményünk a jövőre nézve is" – mondta Bábel Balázs kalocsa-kecskeméti érsek tegnap a papoknak meghirdetett találkozón. Az immár hagyományosnak számító összejövetelt ezúttal is a Lakiteleki Népfőiskolán tartották meg, a házigazda Lezsák Sándor, az intézmény alapítója, az Országgyűlés alelnöke volt. Az ezredforduló óta többszörre megrendezett eseményre az egész országból, sőt a Felvidékről is érkeztek érdeklődők.

Az egybegyűlteknak Szabó Ferenc jezsuita szerzetes tartott előadást a többi közt a Vatikán úgynevezett keleti politikájáról, amelynek a Vatikáni Rádió munkatársaként, valamint a Szentszék egyik tolmácsaként maga is tanúja lehetett a hidegháború évtizedeiben. A szerzetes személyesen ismerte Agostino Casaroli bíborost, aki diplomataként tevékenykedett a pápa mellett, és leginkább a kommunista államok iránt tanúsított, sokak szerint kompromisszumos politikája miatt érte kritika a munkáját.

Szabó Ferenc szerint ennek oka lehetett a Szentszék tájékoztatatlansága is, amely egyébként egész Nyugat-Európát jellemezte a Szovjetunióval és csatlós államaival kapcsolatban. "A baloldali propaganda miatt kevesen tudtak a kommunizmus áldozatainak millióiról. Nyilvánvaló, hogy nem látták tisztán Magyarország helyzetét sem" – mondta a szerzetes. Beszélt a Mindszenty József lemondatása körüli vitákról is.

Hangsúlyozta: a hercegprímás a végsőkig kiállt az egyház szabadságáért. A rendszerváltás óta az egyházi személyeket ért ügynökvádakról szólva azt mondta: nyilvánvaló, hogy akárcsak a Vatikánban, a magyar egyházban is erőteljesen működtek a titkosszolgálatok, ám az ügynökök mellett áldozatok, valódi vértanúk is voltak.

Szabó Ferenc szót ejtett a Prohászka Ottokárt a balliberális szekértábor részéről napjainkban is erő vádakról. Elfogadhatatlannak nevezte, hogy antiszemita uszítóként akarják feltüntetni az 1927-ben elhunyt székesfehérvári püspököt, aki már jóval a második világháború előtt felosztotta egyházmegyéje földjeit.

"Sokan ma sem tudják, hogy még az egyházban is többen vörösnek tartották, mivel félreértették korát megelőző szociális érzékenységét. A püspök mindig óvott a fajgyűlöletől, több zsidó barátja is volt" – hívta fel a figyelmet a szerzetes, majd hozzátette: Prohászka szellemisége szerint válságos időkben sem szabad elkeserednünk, az egyháznak pedig napjainkban fokozottan segítenie kell az elesetteket.

Egyházi szerepvállalásra van szükség "Az egyháznak reménységet kell adnia ennek a reményvesztett országnak. Azon túl, hogy a templomban megszólalunk, fontosnak tartom, hogy a katolikus alapértékeket megerősítsük a társadalomban. Kiemelt fontossággal bír a családok megsegítése és az ifjúsággal való törődés" – mondta lapunknak Beer Miklós váci megyés püspök, aki maga is részt vett a papi találkozón.

A szociális problémák megoldásában, így a terjedő munkanélküliség vagy a cigánykérdés ügyében, az egyház is fokozottabb részvételét sürgette. "Az egyháznak is szerepet kell vállalnia a válság kezelésében" – hangsúlyozta.

Forrás: Magyar Hírlap online

Lakitelki egyházmegyeék közötti papi találkozó.

2009. március 23. 10:33:49

Papi találkozó Lakitelken

tolmácsnak, Szabó Ferencnek mondta.

Az előadás elején Bábel érsek XIII. Leo pápa történelmi tettére utalt, amikor megnyitatta a kutatók előtt a vatikáni levéltárakat. Sokan aggodalmaskodtak, hogy így kiderül majd az egyház hibája, vagy bűne is. A pápa azt válaszolta: ebből is ki fog majd tűnni, hogy minden emberi gyarlóság ellenére az egyház isteni eredetű. Bábel érsek azt is hozzáfűzte, hogy a tévedhetetlenség hit és erkölcs dologban vonatkozik a szentatyára, de nem a Szentszék egyházpolitikájára.

Szabó páter előadásából kitűnt, hogy mennyit vívódott VI. Pál, míg, meghozta a maga számára is fájdalmas döntés, az esztergomi szék megüresedetté nyilvánítását, amibe az is közrejátszott, „most utólag látjuk”, hogy nem informálták teljes hűséggel a valódi állapotokról. Ismételten nyilvánvalóvá vált, hogy lehettek Mindszenty József bíborosnak, akkor már anakronisztikusnak tűnő megállapításai, az esztergomi érsekről, t.i. hogy ő az ország zászlós ura, és lehetett árnyéka egyes cselekedeteinek, de egyházhűségéhez, vértanúságra is kész bátorságához nem fér kétség.

Hajthatatlan politikáját a történelem igazolta, semmilyen diktatúrával nem volt hajlandó kompromisszumra lépni, „legyen az náciizmus vagy kommunizmus”, mert az evangélium diplomáciája: „Beszédek legyen igen-igen, nem-nem.” (Mt. 5, 37.). Ez örök tanúság a keresztényeknek, de főként az egyház vezetőinek.

Már hagyományosnak mondható, hogy több egyházmegye papjai Bábel Balázs érsek meghívására egy továbbképzésen és baráti összejövetelen vesznek részt Lakitelken.

Az idei találkozó előadója P. Szabó Ferenc SJ. atya volt, aki személyes emlékekkel színesített előadást tartott az „un. Ostpolitikáról”, vagyis a Vatikán vasfüggöny mögött rekedt egyházakért tett fáradozásáról. E hatalmas diplomáciai munka tárgyilagos megítélése még a történelemben várat magára, ahogy egy tanácskozás után Casaroli érsek a